

20.6.2012

H 00228/12

Oikeusministeriö

Viite: Lausuntopyyntöne 23.5.2012 OM 9/41/2012

Asia: Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi pysäköinninvalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi pysäköinninvalvontaluvasta ja valvonta-avustajista

Muutos pysäköinninvalvonnasta annettuun lakiin

Esityksen mukaan pysäköinninvalvontaluvan saanut luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voisi avustaa kunnan pysäköinninvalvojaa tai poliisia pysäköinninvalvonnassa yksityisellä alueella tai maastossa. Luvanhaltijalta edellytetään avustamiseen valtuutusta asianomaiselta viranomaiselta eli kunnalliselta pysäköinninvalvojalta tai poliisilta sekä alueen omistajan tai haltijan suostumus. Luvanhaltijalla ei olisi oikeutta pysäköintivirhemaksun määräämiseen eikä se myöskään saisi pysäköintivirhemaksuja itselleen.

Helsingin hallinto-oikeus pitää esitettyä lainmuutosta kokonaisuudessaan perusteltuna. Esitys selkeyttää yksityisalueiden valvonnassa vallitsevaa epäselvää tilannetta. Esityksen mukaan pysäköintivirhemaksun määräisi viranomainen valvonta-avustajan esityksestä ja pysäköintivirhemaksun saajalla olisi oikeus hakea pysäköintivirhemaksua koskevaan päätökseen muutosta voimassa olevassa laissa mainitulla tavalla. Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota, että esityksen myötä pysäköinninvalvonnan piiriin tulee todennäköisesti myös alueita, jotka eivät tällä hetkellä ole aktiivisesti minkään tahon valvonnassa. Tällaisia ovat esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden piha-alueet. Valvonnan lisääntymisen myötä myös pysäköintivirhemaksuja koskevien valitusten määrän voidaan arvioida lisääntyvän. Esitetyn lainmuutoksen johdosta, hallinto-oikeudessa saattaa valitusten käsittelemisen yhteydessä tulla pysäköinninvalvontaluvan haltijan ja valvonta-avustajan toimivaltaa ja toimialuetta sekä yksityisen alueen omistaman tai hallitseman alueen kanssa tehdyn sopimuksen sisältöön liittyviä kysymyksiä. Hallinto-oikeuden toimintavarmuuden ja valitusten joutuisuuden turvaamiseksi on pysäköintivirhemaksuvalitusten osalta muun muassa edellä mainitut seikat oltava helposti selvitettävissä.

Esitetyn lain 10 a §:n mukaan kunnallisen pysäköinninvalvojan ja poliisin tulee valtuutusta antaessaan todeta avustavien henkilöiden (valvonta-avustajat) kelpoisuus. Kelpoisuuden toteaminen esityksen mukaan riittää, eikä esityksen yleisperustelujen mukaan erityistä hyväksymismenettelyä ehdoteta. Tämä tarkoittanee sitä, että mikäli kunnallinen pysäköinninvalvoja tai poliisi katsoo, ettei valvonta-avustaja täytä kelpoisuusvaatimuksia, asiassa ei anneta valituskel-poista päätöstä. Valituskelpoisen päätöksen puuttumisen johdosta pysäköinninvalvontaluvan haltijan oikeusturva ei välttämättä tule riittävällä tavalla turvatuksi. Sen sijaan esitetyn lain 20 a §:n 2 momentin mukaan kunnallinen

pysäköinninvalvoja ja poliisi kieltää pysäköinninvalvonnassa avustavaa hoitamasta tehtäviään, jos tämä ei enää täytä valvonta-avustajana toimimisen edellytyksiä. Tästä päätöksestä voidaan esitetyn lain 20 b §:n mukaan hakea muutosta. Hallinto-oikeus toteaa, että kunnallisen pysäköinninvalvojan ja poliisin tehtäviin kuuluvasta valvonta-avustajien kelpoisuuden toteamisesta ja tutkimisesta annettavasta valituskelpoisesta päätöksestä säädettäisiin yksiselitteisemmin, koska esitetyn lain mukaan se ei ole aivan selvä.

Laki pysäköinninvalvontaluvasta ja valvonta-avustajasta

Esityksen mukaan pysäköinninvalvontaluvan myöntää hakemuksesta aluehallintovirasto. Koska aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen (906/2009) 9 §:n mukaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston yksinomaiseen toimivaltaan ei kuulu nyt kysymyksessä olevien pysäköinninvalvontalupien myöntäminen ja kun Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikka sijaitsee Hämeenlinnassa, valitukset aluehallintoviraston tätä asiaa koskevista päätöksistä käsittelee Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Mikäli lakiesitys hyväksytään tältä osin esitetyssä muodossa, Helsingin hallinto-oikeudella ei ole tältä osin lausuttavaa.

Esityksen mukaan luvanhaltijoista pidettäisiin rekisteriä ja tiedot luvanhaltijoista tulisi poistaa rekisteristä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun pysäköinninvalvontalupa on peruutettu muuten kuin määräajaksi. Tältä osin hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että pysäköintivirhemaksua koskevat valitukset, joita ei ole säädetty käsiteltäväksi kiireellisinä, eivät aina tule hallinto-oikeudessa kuuden kuukauden kuluessa ratkaistuksi. Tiedot ilmoituksen antaneen valvonta-avustajan valtuutuksen voimassaolosta ja pysäköinninvalvontaluvasta ilmoituksen antamishetkellä pitää olla tarvittaessa helposti hallinto-oikeuden saatavissa sen käsitellessä pysäköintivirhettä koskevaa valitusta.

Hallinto-oikeus pitää lakiesitystä asianmukaisena ja kannatettavana eikä näe tarpeelliseksi lausua luonnoksesta enemmälti.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomari Merja Tarvainen, ma. hallinto-oikeustuomari Taina Hakkarainen ja notaari Sanna Vallenius.

Hallinto-oikeuden ylituomari

Marjatta Mäenpää

Hallinto-oikeustuomari

Merja Tarvainen